

Reactie op consultatieversie wetsvoorstel Quarantaineplicht

12 maart 2021

Aan het Ministerie van VWS

T.a.v. dhr. [REDACTED]

Directeur Programmadirectie covid-19

Geachte heer [REDACTED], Beste [REDACTED],

GGD GHOR Nederland maakt graag gebruik van de mogelijkheid om het conceptwetsvoorstel inzake een algemene quarantaineplicht voor inkomende reizigers uit hoogrisicogebieden, dat ter consultatie voorligt, te becommentariëren. Ik begrijp dat onderstaande drie elementen de essentie van het conceptwetsvoorstel vormen.

Ten eerste dient elke reiziger die Nederland binnenkomt vanuit een hoogrisicogebied, direct voor tien dagen in thuisquarantaine te gaan (behoudens uitzonderingsgevallen). Deze periode kan worden verkort door een negatieve testuitslag voor COVID-19 op de vijfde dag. Er is geen verplichting om zich op dag vijf te laten testen, maar in dat geval geldt dat de volledige periode in thuisquarantaine moet worden doorgebracht. U geeft in de memorie van toelichting aan dat de termijnen op grond van gewijzigde wetenschappelijke inzichten aangepast kunnen worden.

Ten tweede is de reiziger uit het hoogrisicogebied verplicht om bij aankomst in Nederland te beschikken over een naar waarheid ingevulde verklaring (papier of digitaal), waarin hij toezegt direct in thuisquarantaine te gaan op zijn woonadres of een ander opgegeven adres. Naast adresgegevens bevat de verklaring persoonsgegevens en een telefoonnummer. In de verklaring kan hij ook aangeven of hij voornemens is zich op dag vijf te laten testen. De verklaring moet op verzoek kunnen worden getoond aan een toezichthouder.

Ten derde: heeft de reiziger bij aankomst in Nederland al een testafspraken met de GGD gemaakt, dan dient hij ook te beschikken over een bevestiging van die testafspraken. De bevestiging moet op verzoek kunnen worden getoond aan een toezichthouder. De GGD dient zijn niet verschijnen op de testafspraken te melden aan het belteam van het Ministerie van VWS onder verstrekking van bepaalde persoonsgegevens van de reiziger, niet zijnde medische gegevens.

Het OMT heeft in zijn adviezen in het najaar van 2020 bij herhaling aangegeven dat buitenlandse reizen en vakanties een risico voor import en verspreiding van het virus in Nederland vormen en dat quarantaineadviezen na terugkomst van een reis naar een 'code oranjeland' slechts door een minderheid van de reizigers werd nageleefd. In zijn 96^e advies van 19 januari 2021 adviseert het OMT het aanhouden van een quarantaineperiode van tenminste vijf dagen na binnenkomst, met de mogelijkheid van een test op de vijfde dag. GGD GHOR Nederland onderschrijft het standpunt van het OMT.

Aangezien slechts een klein deel van de reizigers na terugkomst in Nederland uit een hoogrisicogebied het quarantaineadvies opvolgt, kan ik de wens van de Minister van VWS om die reizigers een thuisquarantaineplicht op te leggen begrijpen.

Drie punten wil ik graag onder uw aandacht brengen. Het eerste punt beschrijft een alternatieve oplossing die wellicht efficiënter en effectiever is, het tweede punt heeft betrekking op de juridische grondslag en het derde op de praktische uitvoerbaarheid bij hoge aantallen reizigers.

1. Invoering van het wetsvoorstel vereist aanpassingen in CoronIT, het systeem waarin de GGD'en testafspraken en -uitslagen registreren. GGD GHOR Nederland is gestart met een analyse van de aanpassingen die nodig zijn wanneer het wetsvoorstel wordt ingevoerd. Gegeven de doorlooptijd die gemoeid zal zijn met deze aanpassingen voor een - in principe - relatief kleine groep, geef ik een andere werkwijze in overweging die sneller en tot een beter resultaat kan leiden: uitbreiding van de steekproef van personen waar het belteam kort na terugkeer uit een hoogrisicogebied contact mee zoekt. Dat heeft drie voordelen:
 - het contact komt al tot stand in de dagen dat er de meeste kans op besmetting is (dag 2-5);
 - ook reizigers die pas een testafpraak maken als ze in Nederland zijn (eventueel bij een commercieel bureau) komen in beeld;
 - aanpassingen in CoronIT zijn niet nodig.
2. Zowel de Autoriteit Persoonsgegevens als de Raad van State zullen nog adviseren over het wetsvoorstel. Vooruitlopend daarop het volgende over de grondslag voor het verstrekken van de gegevens. In het conceptwetsvoorstel wordt het verstrekken van persoonsgegevens door de GGD aan het belteam van het Ministerie van VWS (artikel 58nd lid 3) gebaseerd op artikel 6 AVG, omdat het niet om bijzondere persoonsgegevens zou gaan. Ik realiseer me dat een testafpraak toch als zodanig beschouwd kan worden. In dat geval ligt een andere grondslag, namelijk het geven van uitdrukkelijke toestemming door de reiziger in de verklaring waarover hij bij aankomst in Nederland dient te beschikken meer voor de hand (artikel 9 lid 2 onder a AVG).
3. Op dit moment zijn vrijwel alle landen 'hoogrisicogebied'. Het bijbehorende advies luidt: reis alleen naar het buitenland als dat noodzakelijk is. Wanneer dat advies wordt opgevolgd, zullen er weinig terugkerende reizigers zijn en zal de vraag naar een test na terugkeer uit een hoogrisicogebied beperkt zijn. Maar als desondanks grote aantallen inwoners van Nederland naar hoogrisicogebieden reizen en zij zich na terugkomst willen laten testen, is het van belang om met elkaar nader door te spreken op welke wijze de testcapaciteit van de GGD'en optimaal kan worden ingezet.

Gelet op het gestelde bij punt 1 geef ik nadrukkelijk in overweging om de naleving van de quarantaineplicht te monitoren met een uitgebreidere steekproef voor het belteam en deze op effectiviteit te evalueren.

Met vriendelijke groet,

██████████

Directeur GGD GHOR Nederland